چاوخشاندنێک بە “کچانی خۆر” فیلمی بەرچاوی فێستیڤاڵی نێودەوڵەتی “کان”ی فەڕەنسا

مەنسوور جیهانی ـــ فیلمی سینەمایی “کچانی خۆر” سەبارەت بە بەرخۆدانی کچانی کوردیی کۆبانێ لە لایەن ڕەخنەگران و ڕۆژنامەنووسانی سینەمایی جیهان بە باشی هەڵسەنگێندرا.

فیلمی سینەمایی “کچانی خۆر” Girls of the Sun لە دەرهێنانی “ئێوا هوسۆن” Eva Husson و بە دەورگێڕانی ئەکتەری ناوداری ئێرانی “گوڵشیفتە فەراهانی” Golshifteh Farahani و ئەکتەری ناوداری فەڕەنسی “ئێمانوئێل بێرکۆت” Emmanuelle Bercot و هەروەها سەبارەت بە بەرخۆدانی کچانی کوردی کۆبانێ لە دژی گروپی تیرۆریستی داعش؛ کە لە یەکەمین بەشداریی نێودەوڵەتی خۆیدا لە بەشی “پێشبڕکێی سەرەکی” حەفتا و یەکەمین خولی فێستیڤاڵی نێودەوڵەتی فیلمی “کان” لە وڵاتی فەڕەنسا نمایشکرا و لە لایەن ڕەخنەگران و ڕۆژنامەنووسانی ناوداری سینەمایی جیهانەوە ڕەنگدانەوەی جۆراوجۆری بەدواوە بوو.

“پیتەر برادشاو” ڕەخنەگری گۆڤاری “گاردییەن” سەبارەت بە فیلمی سینەمایی “کچانی خۆر” نووسیویەتی: “ئێوا هوسۆن” دەرهێنەری فەڕەنسی “کچانی خۆر” لە سازکردنی نوێترین فیلمی خۆیدا کە دڕامەکی پاڕتیزانییە بینەر دەخاتە ژێر کاریگەریی خۆیەوە. بە بڕوای من، “کچانی خۆر” فیلمێکی شەڕی فەمێنیزمییە: بەرخۆدان، پڕ لە هێما و مەترسیدارە. ئەم فیلمە وەکوو فیلمەکانی دیکەی ئەم ژانرە، بەرهەمێکی دوور لە پێچووپەنا و دوو لایەنەیە کە باش و خراپ تیایدا ڕوون و ئاشکرایە. بە تایبەت دوو دیمەنی ئەکشنی ئەم فیلمە لەوانە: هەڵاتنی “بەهار” بە دەورگێڕانی “گوڵشیفتە فەراهانی” لەگەڵ ژنانی دیکەی کە بە دیل گیراون یەکێکە لەو دیمەنانەیە کە بە جوانی وێنە گیراوە و کاریگەرییەکی باشی لەسەر بینەر هەیە.

“ئێریک کان” ڕەخنەگری ماڵپەڕی سینەمایی “ئێندی وایەر” نووسیویەتی: لەو بڕوایەدام “ئێوا هوسۆن” بە سازکردنی دووهەمین بەرهەمی سینەمایی خۆی ئەم ئامادەییەی لە خۆی نیشاندا کە فیلمێکی ئەکشنی پلە یەک هۆلیوودیی دەتوانێت ساز بکات و بە وەرگرتنی

چەندین دیمەنی ئەکشەن تواناییەکی ئەوتۆی هەیە. "کچانی خۆر" تا ڕادەیەک دیمەنی باشی تێدایە کە بینەر چێژی ئەوتۆی لێوەربگرێت.

"جی وایسبێرگ" ڕەخنەگری گۆڤاری "وڕایتی" نووسیوییەتی: "کچانی خۆر" چیرۆکی ڕووداوێکی واقیعی دەگێڕێتەوە و بە لەبەرچاوگرتنی ئەوەی کە ئەم فیلمە سەبارەت بەو ژنە کوردانەیە کە ئازایانە لەگەڵ داعش شەڕ دەکەن و دەرهێنەرێکی ژنیش سازیکردووە، لە ئاستی نەودەوڵەتیدا پێشوازیی لێدەکرێت.

"لی ماڕشاڵ" ڕەخنەگری ماڵپەڕیی سینەمایی "ئیسکرین دەیلی" نووسیوییەتی: پەیامی فەمەنیستی ئەم فیلمە ڕوون و ئاشکرایە، ئەوەی کە بە چ شێوەیەک شەڕ ئەو تواناییەی هەیە کە نایەکسانی ڕەگەزیی و کۆمەڵایەتی بە پێچەوانەوە بگێڕێتەوە. "گوڵشیفتە فەراهانی" و "ئێمانۆئێل بێرەکۆت" لەم فیلمەدا توانایی و داهێنانی خۆیان بە دەورگێڕانی ڕۆڵەکانیان نیشانداوە و بە باشی لەم فیلمەدا کەڵکیان لێوەرگیراوە.

"ئێوا هوسۆن" لە وتووێژەکانی خۆیدا لەگەڵ دەزگاکانی راگەیاندن، ئاگاداربوون لە رەفتاری نامرۆڤانەی داعش لەگەڵ ئێزەدییەکان لە کوردستانی عێراق و بەسەرهاتە خەمناک و دڵتەزێنەکانی ژنان و کچانی بەدیلگیراوی کوردی بە ئەنگێزەی سەرەکیی خۆی لە باس کردنی ئەم بابەتە ناو برد.

بە گوتەی ئەم دەرهێنەرە ناودارە فەڕەنسییە، ئازایەتی و بێ باکی و لەخۆبردوویی ژنانی کورد لە خەباتی چەکدارانە لەگەڵ داعش بە ڕاستی کاریگەری لەسەر ئەو هەبوو، هەر بەم
هۆیەش بڕیاری داوە، چەند گۆشەیەک لەم خەباتە قارەمانانەیە وێنە بگرێت.

"ئێوا هوسۆن" باوەڕی وایە کە "کچانی خۆر" لەو دەگمەن فیلمە جەنگییانەیە بە تەوەری ئافرەت کە وێنەیەکی راستەقینە لە رووداوەکانی ئەم کارەساتە مرۆڤانەیە ئاراستە دەکات؛ لە هەمان کاتیشدا، پەیامێکی ئەرێنی هەیە و باسی شایستەیی و لێهاتوویی و توانایییەکانی ژنان دەکات.

"ئێوا هوسۆن" یەکێکە لە سینەماکارانی ژنی ناوداری سینەمای فەڕەنسا و بەرهەم گەلێکی درەوشاوەی وەکوو' "بە هیوای مردن"، "بۆ ئەوانەی کە هەمیشە ئاڵۆزن" و "گەنگ بەنگ"ی لە کارنامەی پیشەیی خۆیدا هەیە.

“ئێمانۆئێل بەرەکەت” ئەکتەری گەنجی فەڕەنسی و براوەی خەڵاتی چڵە خورمای زێڕینی باشترین ئەکتەری فێستیڤاڵی نێونەتەوەیی فیلمی “کان”ی فەڕەنسا، یەکێکە لەو هونەرمەندانەی کە لەم پڕۆژە سینەماییەدا بەشداری کردووە، ئەو دەوری “ماتیلدە” پەیامنێری جەنگی دەگێڕیت کە چاوەری ئەم رووداوە تاڵ و خەمبارانەیە و پەیوەندییەکی نزیکی لەگەڵ “بەهار” بە دەورگێڕانی “گوڵشیفتە فەراهانی” هەیە. لە فیلمی “کچانی خۆر”دا کە لە وڵاتانی فەڕەنسا و گورجستان وێنەی گیراوە، گروپێک لە هونەرمەندانی نێونەتەوەیی و ئەکتەرەکانی ناوچەیی بەشداریان کردووە.

“گوڵشیفتە فەراهانی” سەبارەت بە جیاوازیی دەورگێڕانی کچێکی کوردی ڕۆژئاوای کوردستان لە فیلمی سینەمایی “کچانی خۆر” بە بەراورد لەگەڵ دەورگێڕانی کچێکی کوردی ڕۆژهەڵاتی کوردستان لە فیلمی سینەمایی “فرمێسکی سەرما”دا گوتی: بۆ من زۆر سەرنجڕاکێش بوو. ئەو کاتەی کە لە فیلمی سینەمایی “فرمێسکی سەرما”دا دەورم گێڕا 19 ساڵ تەمەنم بوو، دەبوو ڕۆڵی کچێکی کورد بگێڕم بە لەبەرچاوگرتنی ئەوەی کە بەخۆم کورد نیم. بەڵام سنوور بۆ من هیچ جوداییەک دروست ناکات. ئەم دوو فیلمە چیرۆکێکیان سەبارەت بە ژنانە. هەمووی ئەمانە سەبارەت بەو ژنانە بوو کە دەیانویست خۆیان ڕزگار بکەن و بەخۆیان ڕێگاکەیان هەڵدەبژێرن. من لە هەر ڕۆڵێکدا بم، ئەو ڕۆڵە لە دەرەوەی سنوورەکان دەبینم، من شارۆمەندێکی ئەم جیهانەم.

گوتیشی: بۆ من هر فیلمێک وەکوو هاوسەرگیری وایە، هەر بەم هۆیە بۆ من زۆر گرینگە. من لە نێوان جیهانەکان و زمانە جۆراوجۆرەکاندا دەگێڕم، لەوانە: “دزە دەریاییەکانی کارائیب” تاکوو “پێتەرسۆن لە نیۆجێرسی” تاکوو “کچانی خۆر” تاکوو “ئاڵتەمیر” کە ژنێکی ئیسپانییە و هەمووی ئەوانە هەر ئەو شتە بوو کە من دەمویست. ئەوە خەیاڵ و ئاواتی من بوو.